

REKOMENDACJE RODZICÓW I NAUCZYCIELI DO DALSZEJ PRACY NAD KONCEPCJĄ PRZECIWDZIAŁANIA MOBBINGOWI W SZKOLE WBS	EMPFEHLUNGEN DER ELTERN UND LEHRER*INNEN FÜR DIE WEITERE ARBEIT AM ANTI - MOBBING - KONZEPT VON WBS
I. MOBBING SZKOLNY - DEFINICJA	I. MOBBING IN DER SCHULE - DEFINITION
Mobbing jest szczególną formą przemocy i niezwykle szkodliwym, antyspołecznym zachowaniem o długotrwałych i daleko idących negatywnych konsekwencjach dla wszystkich zaangażowanych w niego osób. Terminy mobbing szkolny (europejski obszar językowy) i bullying (obszar anglo-europejski) są używane synonimicznie. Aby mówić o mobbingu, sytuacja powinna spełniać poniższe kryteria: • zaangażowane są dwie strony, ale jedna ma z różnych powodów słabszą pozycję (różnica w hierarchii) • ofiara jest zdolna do działania, ale nie może samodzielnie uwolnić się od sytuacji • istnieje zamiar wyrządzenia krzywdy	“Mobbing ist eine spezielle Form von Gewalt und ein überaus schadhaftes, anti-soziales Verhalten mit lang anhaltenden und weit reichenden negativen Folgen für alle Beteiligten. Die Begriffe Mobbing in der Schule (europäischer Sprachraum) und Bullying (angloeuropäischer Raum) werden synonym verwendet.”¹ Um von Mobbing zu sprechen, muss die Situation folgende Kriterien erfüllen: • “zwei Parteien sind beteiligt, dabei ist eine unterlegen (Hierarchiegefälle) • Das Opfer ist handlungsfähig, kann sich aber nicht aus eigener Kraft aus der Situation befreien”² • Schädigungsabsicht

¹ www.schulpsychologie.at

² S. Springmann - Preis (Hg.), Notsignale aus dem Klassenzimmer

- szkodliwe działania występują wielokrotnie, systematycznie i przez dłuższy czas.

Uczniowie naszej szkoły zdefiniowali mobbing za pomocą konkretnych przykładów zachowań:

Mobbing to:

- mówienie przykrych i obraźliwych słów,
- ocenianie po wyglądzie,
- bicie kogoś, bo nie jest "cool"
- przemoc psychiczna
- głupie, krzywdzące żarty
- ignorowanie kogoś
- kradzież prywatnych rzeczy.

Według uczniów pracujących w grupie roboczej nad tematem mobbingu w szkole, najbardziej dojmujące i niewłaściwe jest, gdy w szkole:

- nauczyciele nie reagują na mobbing/ ignorują przypadek
- ofiara jest ignorowana
- Victimblaming
- sprawca jest wspierany w swoich działaniach
- nie ma żadnych konsekwencji dla sprawcy.

- Die schädigenden Handlungen treten wiederholt, systematisch und über einen längeren Zeitraum auf.³

Die Schüler*innen unserer Schule definierten Mobbing durch konkrete Verhaltensbeispiele:

Mobbing ist:

- unangenehme und beleidigende Worte zu sagen,
- nach dem Aussehen zu urteilen,
- jemanden zu schlagen, weil er nicht 'cool' ist.
- psychische Gewalt
- dumme, verletzende Witze
- jemanden ignorieren
- Diebstahl von Privateigentum.

Nach Ansicht der Schüler*innen, die in der Arbeitsgruppe am Thema Mobbing gearbeitet haben, ist es besonders schmerzhaft und unerwünscht, wenn in der Schule:

- die Lehrer nicht auf Mobbing reagieren/ den Fall ignorieren
- das Opfer ignoriert wird
- Victimblaming vorkommt
- der Täter in seinem Handeln unterstützt wird
- es keine Konsequenzen für den Täter gibt.

³ www.schulpsychologie.at

II. INFORMOWANIE RODZICÓW

1. Gdy w klasie wystąpi mobbing, rodzice sprawcy, osób aktywnie go wspierających oraz rodzice ofiary są informowani o zaistniałej sytuacji przez wychowawcę klasy na możliwie wczesnym etapie działań interwencyjnych.

1.1. Rodzice sprawcy i osób go wspierających otrzymują informację o tym:

- a co się konkretnie stało (opis faktów, bez interpretacji)
- b jaka jest rola danego dziecka w tym zdarzeniu lub szeregu zdarzeń
- c w jaki sposób ustalono fakty (jeśli są dowody lub świadkowie, to zostaje to podane do informacji)
- d jakie działania zostały podjęte w ramach interwencji i do czego zostają zobowiązani
- e rodzice sprawcy zostają uświadomieni, że zanonimizowana informacja (bez imion i nazwisk osób zaangażowanych w mobbing) o tym, że w klasie zaistniał przypadek mobbingu, zostanie (przy zgodzie ofiary i jej rodziców) wysłana do rodziców wszystkich uczniów danej klasy

1.2. Rodzice ofiary otrzymują informację o tym:

II. BENACHRICHTIGUNG DER ELTERN

1. Wenn Mobbing in der Klasse auftritt, werden die Eltern des Täters, die Eltern der ihn aktiv unterstützenden Personen und die Eltern des Opfers zum frühestmöglichen Zeitpunkt der Interventionsmaßnahmen von der Klassenlehrerin / dem Klassenlehrer über die Situation informiert.

1.1 Die Eltern des Täters und die Eltern der ihn unterstützenden Personen erhalten Informationen über:

- a. was konkret geschehen ist (Beschreibung des Sachverhalts, ohne Interpretation)
- b. welche Rolle das betroffene Kind bei dem Vorfall oder der Reihe von Vorfällen spielt
- c. wie der Sachverhalt festgestellt wurde (wenn es Beweise oder Zeugen gibt, wird dies mitgeteilt)
- d. welche Maßnahmen im Rahmen der Intervention ergriffen wurden und was die Eltern zu tun haben
- e. Die Eltern des Opfers werden darauf hingewiesen, dass eine anonymisierte Mitteilung (ohne die Namen der am Mobbing beteiligten Personen) (bei der Zustimmung des Opfers und seiner Eltern) an die Eltern aller Schüler*innen der Klasse verschickt wird .

1.2 Die Eltern des Opfers erhalten Informationen darüber:

- a co się konkretnie stało (opis faktów, bez interpretacji)
- b jaka jest rola danego dziecka w tym zdarzeniu
- c w jaki sposób ustalono fakty (jeśli są dowody lub świadkowie, to zostaje to podane do informacji)
- d jakie działania zostały podjęte w ramach interwencji i jakie działania zalecane są rodzicom
- e rodzice ofiary zostają zapytani czy zanonimizowana informacja (bez imion i nazwisk osób zaangażowanych w mobbing) o tym, że w klasie zaistniał przypadek mobbingu, może zostać wysłana do rodziców wszystkich uczniów danej klasy.

2. Gdy w klasie wystąpi przypadek mobbingu - wychowawca za zgodą ofiary i jej rodziców mailowo informuje o tym wszystkich rodziców klasowych z zachowaniem anonimowości sprawy i ofiary.

*Jeśli w klasie znajdzie się uczeń, który nie będąc bezpośrednio zaangażowany w mobbing - przejawia symptomy obarczenia, przeciążenia tą sytuacją w klasie - jego rodzice otrzymują taką informację w odpowiedniej formie.

** Ważne jest zapewnienie rodziców o reakcji szkoły i informacja, jakie działania zostały podjęte.

- a. was genau passiert ist (Beschreibung des Sachverhalts, ohne Interpretation)
- b. welche Rolle das betroffene Kind bei dem Vorfall gespielt hat
- c. wie der Sachverhalt festgestellt wurde (wenn es Beweise oder Zeugen gibt, wird dies mitgeteilt)
- d. welche Maßnahmen im Rahmen der Intervention ergriffen wurden und welche Handlungen den Eltern empfohlen werden
- e. Die Eltern des Opfers werden danach gefragt, ob eine anonymisierte Mitteilung (ohne die Namen der am Mobbing beteiligten Personen) an die Eltern aller Schüler*innen der Klasse verschickt werden darf.

2 Wenn ein Fall von Mobbing in der Klasse auftritt - informiert der Klassenlehrer/ die Klassenlehrerin mit Zustimmung des Opfers und seiner Eltern alle Eltern der Klasse ohne Angabe der Namen des Täters und des Opfers darüber.

* Wenn es einen Schüler/ eine Schülerin in der Klasse gibt, der/die - ohne direkt in das Mobbing involviert zu sein - Symptome einer Belastung, einer Überforderung durch die Situation in der Klasse zeigt, erhalten seine/ihre Eltern diese Information in einer entsprechenden Form.

*** Jeśli rodzice ofiary lub poszkodowane dziecko nie wyrażają zgody na informowanie kogokolwiek o zaistniałym przypadku, należy spróbować podczas rozmowy poznać powody odmowy, wyjaśnić dlaczego konieczne i ważne jest, aby rodzice innych dzieci z klasy zostali w zanonimizowanej formie o tym poinformowani.

** Es ist wichtig, die Eltern über die von der Schule ergriffenen Interventionsmaßnahmen zu informieren.

*** Wenn die Eltern des Opfers oder des betroffenen Kindes nicht damit einverstanden sind, jemanden über den Vorfall zu informieren, wird versucht, die Gründe für ihre Weigerung in einem Gespräch herauszufinden. Im Gespräch wird vermittelt, warum es notwendig und wichtig ist, dass die Eltern der anderen Kinder in der Klasse in anonymer Form informiert werden.

III. DROGI KOMUNIKACJI

1. Główną osobą kontaktową dla rodziców, których dziecko doświadcza mobbingu lub go inicjuje, jest wychowawca klasy.
2. Kontakt rodziców ze szkołą odbywa się w kolejności: wychowawca - pedagog (psycholog - opcjonalnie) - dyrektorzy pionów/ koordynatorzy - dyrekcja szkoły.
*z rozmów i ustaleń zostają spisane protokoły, których kopię otrzymują rodzice.
3. Włączenie dyrekcji szkoły w interwencję następuje wówczas, gdy podjęte przez wychowawcę, pedagoga czy psychologa szkolnego oraz rodziców działania interwencyjne i środki naprawcze, nie przynoszą skutku w określonym czasie. W przypadkach ciężkiej przemocy fizycznej lub psychicznej - rodzice/nauczyciel informują od razu wszystkie gremia szkolne (wychowawca, dyrektor, dyrektor pionu)
4. W przypadku mobbingu w klasie, wychowawca po konsultacji z teamem doradczym oraz po zebraniu informacji od uczniów informuje o zdarzeniu rodziców. Dzieje się to możliwie na jak najwcześniejszym etapie interwencji.

III. KOMMUNIKATIONSWEGE

1. Hauptansprechpartner für Eltern, deren Kind von Mobbing betroffen ist oder es initiiert, ist der Klassenlehrer / die Klassenlehrerin.
2. Die Eltern kontaktieren die Schule über folgende Kommunikationswege und in folgender Reihenfolge: Klassenlehrer*in - Pädagoge*in (Psychologe*in - wenn gewünscht) - Abteilungsleitung - Schulleitung.
*Über die Gespräche und Ergebnisse wird ein Protokoll geführt, von dem die Eltern eine Kopie erhalten.
3. Die Schulleitung wird in die Intervention einbezogen, wenn die Interventionen und Fördermaßnahmen innerhalb eines festzulegenden Zeitraums nicht zum Erfolg führen. Harte körperliche und psychische Gewalt wird direkt allen Gremien gemeldet.
4. Im Falle von Mobbing in der Klasse informiert der Klassenlehrer/die Klassenlehrerin nach Rücksprache mit dem Beratungsteam und nach Einholung von Informationen bei den Schüler*innen die Eltern über den Vorfall. Dies geschieht so früh wie möglich in der Interventionsphase.

IV. REKOMENDACJE DOTYCZĄCE SCHEMATU DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH

1. W przypadku mobbingu, wdrażane są jasne reguły procedury antymobbingowej.
2. W przypadku uczniów stosujących mobbing:
 - a. Wychowawca (w razie potrzeby przy wsparciu pedagoga lub psychologa) prowadzi indywidualne rozmowy z zaangażowanymi w mobbing osobami.
 - b. Wychowawca oraz pedagog szkolny (opcjonalnie psycholog) opracowują program naprawczy dla inicjatora mobbingu oraz aktywnie wspierających go uczniów (m.in: spotkania z psychologiem lub pedagogiem szkolnym). Program ten jest spisany, określany czasowo, a w trakcie jego trwania ewaluowany.
 - c. Rodzice osób stosujących przemoc otrzymują wskazówki wychowawcze i (jeśli to potrzebne) zostają zobowiązani do wzięcia udziału w spotkaniach doradczych z psychologiem lub pedagogiem szkolnym albo z pedagogiem lub psychologiem spoza szkoły (specjaliści ustalają ilość i częstotliwość spotkań). Rodzice

IV. EMPFEHLUNGEN ZUM INTERVENTIONSPLAN

1. Im Fall von Mobbing werden klare Regeln für das Anti-Mobbing-Verfahren eingeführt.
2. Im Fall von mobbenden Schüler*innen:
 - a. Der Klassenlehrer/ die Klassenlehrerin (ggf. mit Unterstützung des Pädagogen oder Psychologen) führt Einzelgespräche mit den am Mobbing Beteiligten durch.
 - b. Der Klassenlehrer/ die Klassenlehrerin und der Schulpädagoge/ die Schulpädagogin (Schulpsychologe*in wenn gewünscht) entwickeln ein Maßnahmenpaket für den Mobbing-Initiator und die ihn aktiv unterstützenden Schüler*innen (z.B.: Treffen mit dem Psychologen/der Psychologin oder Schulpädagogen*in). Dieses Programm wird schriftlich festgehalten, zeitlich festgelegt und im Laufe des Programms ausgewertet.
 - c. Die Eltern von Gewalttätern erhalten psychologisch - pädagogische Unterstützung und sind (falls erforderlich) verpflichtet, an Beratungsgesprächen mit dem Schulpsychologen/ der Schulpsychologin oder

odpowiadają bezzwłocznie na maile z ustaleniami. W przypadku, gdy rodzice nie współpracują ze szkołą - patrz Regulamin Szkoły 3.1.

- d. Po wyczerpaniu metod i instrumentów pedagogicznych i braku poprawy zachowania u uczniów stosujących przemoc, wdrażane zostają punkty regulaminu szkolnego dotyczące środków dyscyplinujących - czasowe wykluczenie ze szkoły i kolejne w zależności od skali zjawiska (patrz Regulamin Szkoły, p.8).

3. W przypadku osoby poszkodowanej przez mobbing:

- a. Osoba dotknięta mobbingiem otrzymuje ofertę wsparcia wychowawcy i pedagoga lub psychologa szkolnego
- b. Rodzice ucznia dotkniętego mobbingiem otrzymują możliwość udziału w spotkaniach psychoedukacyjnych z pedagogiem lub psychologiem.

dem Schulpädagogen/ der Schulpädagogin oder mit einem Pädagogen/ einer Pädagogin oder Psychologen*in von außerhalb der Schule teilzunehmen (die Experten bestimmen die Anzahl und Häufigkeit der Gespräche). Die Eltern von Gewalttätern antworten zeitnah auf die E-Mails von dem Klassenlehrer/ der Klassenlehrerin. In dem Fall, wenn die Eltern mit der Schule nicht zusammenarbeiten - siehe Schulordnung 3.1

- d. Wenn die pädagogischen Methoden und Instrumente ausgeschöpft sind und sich das Verhalten des gewalttätigen Schülers/ der gewalttätiger Schülerin nicht verbessert hat, werden die in der Schulordnung vorgesehenen Disziplinarmaßnahmen ergriffen - vorübergehender Ausschluss von der Schule und andere, je nach Ausmaß des Phänomens (siehe Schulordnung, P. 8)

3 Im Fall einer von Mobbing betroffenen Person:

- a. Die von Mobbing betroffene Person erhält ein Angebot der Unterstützung durch den Klassenlehrer/ die Klassenlehrerin und dem Schulpädagogen/ der Schulpädagogin oder Schulpsychologen*in.
- b Die Eltern des/der von Mobbing betroffenen Schülers/ Schülerin erhalten die Möglichkeit, an

4. W przypadku pozostałych uczniów w klasie, niezaangażowanych w mobbing: • na prośbę wychowawcy lub rodziców, pedagog lub psycholog szkolny przygotowują dostosowany do potrzeb klasy warsztat psychoedukacyjny/ integracyjny/ lub wzmacniający zaufanie czy komunikację	psycho-pädagogischen Beratungstreffen mit dem Pädagogen/ der Pädagogin oder Psychologen*in teilzunehmen. 4 Für andere Schüler*innen in der Klasse, die nicht in Mobbing verwickelt sind: a Auf Anfrage des Klassenlehrers/ der Klassenlehrerin oder der Eltern bereitet der Schulpädagoge/ die Schulpädagogin oder Schulpsychologe*in einen psycho-pädagogischen / integrativen/ oder Vertrauensfördernden/ Kommunikationsfördernden Workshop vor, der an die Bedürfnisse der Klasse angepasst ist.
V. MONITOROWANIE MOBBINGU I PROWADZENIE SZKOLNYCH STATYSTYK 1. Pedagog szkolny zbiera i gromadzi anonimowe dane ilościowe i jakościowe dotyczące występujących zjawisk mobbingu. 2. Statystyki są prowadzone w oparciu o bezpośrednio zgłoszone przez nauczycieli, wychowawców, rodziców czy uczniów przypadki oraz w oparciu o dane zebrane w sposób pośredni - na podstawie przeprowadzonej ankiety. 3. Zebrane dane statystyczne udostępniane są rodzicom tylko na żądanie.	V. ÜBERWACHUNG VON MOBBING - SCHULSTATISTIKEN 1. Schulpädagoge*in sammelt und stellt anonyme quantitative und qualitative Daten über Mobbingvorfälle zusammen. 2. Die Statistiken werden auf der Grundlage von direkt gemeldeten Vorfällen (durch Lehrer*innen, Erzieher*innen, Eltern oder Schüler*innen) und in der indirekten Form - durch eine Umfrage erhoben. 3. Die gesammelten Statistiken werden den Eltern nur auf Anfrage zur Verfügung gestellt.

4. Przygotowane zostają formularze do raportowania przypadków mobbingu (do opcjonalnego użycia).

4. Es werden Meldeformulare vorbereitet (zur fakultativen Verwendung).